

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC372

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T626

datum uitspraak 16/04/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van de Christelijke Scholen,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 26 juni 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 17 april 2013 met zaaknummer 2012T626, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 7 juni 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 9 oktober 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 6 januari 2014. Verweerder heeft bij brief van 12 januari 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Vrijwel direct na verzoekers geboorte, zijn de ouders van verzoeker uit de ouderlijke macht ontzet en is verzoeker in een pleeggezin geplaatst. Hij viel vanaf dat moment onder de Kinderbescherming. Omstreeks [jaartal] of [jaartal] is verzoeker in [internaat] in [plaats] geplaatst. Hij verbleef eerst twee jaar in groep 1, en daarna ging hij naar groep 2. Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: broeder [naam]) was werkzaam als enige groepsleider op die groep. Broeder [naam] had twee hondjes en probeerde zo het vertrouwen van verzoeker te winnen. Broeder [naam] haalde verzoeker 's nachts uit zijn bed en nam hem mee naar zijn kamer, waar verzoeker in het bed van broeder [naam] met de hondjes moest spelen. Dit spelen ont-aardde in seksueel misbruik. Het komt er op neer dat verzoeker jarenlang soms een of twee maal per week, soms ook eens per twee weken, broeder [naam] heeft moeten bevredigen, veelal oraal. Ook betastte broeder [naam] regelmatig het geslacht van verzoeker. Vast is komen te staan dat broeder [naam] strafrechtelijk is veroordeeld wegens seksuele contacten met minderjarigen en ten gevolge daarvan de Congregatie in [jaartal] heeft moeten verlaten. Alhoewel de exacte leeftijd van verzoeker en de precieze periode waarin het seksueel misbruik plaats heeft gevonden, door de Klachtencommissie niet is vastgesteld, is wel duidelijk geworden dat verzoeker bij aanvang van het seksueel misbruik ongeveer 9 jaar oud was en dat het misbruik jarenlang -naar de Compensatiecommissie meent te begrijpen ten minste drie jaar lang- regelmatig heeft plaatsgevonden.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 17 april 2013, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen broeder [naam] met zaaknummer 2012T626, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van ongeveer 9 jaar.
- Het misbruik heeft meerdere jaren, te weten ten minste drie jaar, voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, gedwongen moeten bevredigen (waaronder orale seksuele handelingen) van broeder [naam].
- Het misbruik heeft regelmatig, gemiddeld ongeveer een keer per week, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis wat op dat moment het thuis was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Verzoeker was door zijn uithuisplaatsing op heel jonge leeftijd, verhoogd kwetsbaar.

- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische/psychiatrische problematiek van verzoeker.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Berckel voornoemd bij brief van 6 januari 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is op 18 jarige leeftijd in militaire dienst gegaan en heeft een opleiding aan de [soort]school afgerond. Hij heeft vele jaren in warenhuizen gewerkt maar is vervolgens ontslagen wegens een hoog ziekteverzuim. Het hoge ziekteverzuim laat zich verklaren door de psychische problemen ten gevolge van het hem aangedane seksueel misbruik, alhoewel verzoeker toentertijd de dieperliggende psychische problematiek niet kon duiden. Verzoeker heeft enige jaren een WW-uitkering ontvangen en had na het einde van de WW-uitkering arbeidsongeschikt moeten worden verklaard. Dit is evenwel door een samenloop van omstandigheden niet gebeurd. Verzoeker heeft vanaf zijn 42^e jaar tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd een bijstandsuitkering genoten. Thans ontvangt hij een ouderdomsuitkering, aangevuld met een klein pensioen.

Verzoeker is in zijn jonge jaren en als man van middelbare leeftijd niet in therapie geweest voor zijn psychische problemen. Later in zijn leven, vanaf [jaartal], is hij onder psychiatrische en psychologische/psychotherapeutische behandeling geweest.

Naar de Compensatiecommissie begrijpt, wenst verzoeker aanspraak te maken op vermogensschade voortkomend uit de uitval voor zijn werk en het nadien leven op bijstandniveau. Indien verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij redelijkerwijs niet zijn uitgevallen en zou geen, of in mindere mate, sprake zijn geweest van verlies aan arbeidsvermogen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 12 januari 2014 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

4.5 Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoeker diploma's heeft behaald voor de detailhandel. Hij heeft voorts vanaf [jaartal] tot [jaartal] in de detailhandel gewerkt (en tussendoor zijn militaire dienstplicht vervuld). In [jaartal] is hij ontslagen in verband met zijn hoge ziekteverzuim. Verzoeker heeft toen tot [jaartal] een WW-uitkering ontvangen en vanaf september [jaartal] tot en met [jaartal] een bijstandsuitkering. Sedertdien heeft hij een AOW-uitkering met een klein aanvullend pensioen. Duidelijk is dat de uitval voor het werk tot vermogensschade heeft veroorzaakt.

4.6 De in dit kader te beantwoorden vraag is of in voldoende mate aannemelijk is geworden dat het uitvallen voor het werk in [jaartal] en de daardoor ontstane vermogensschade in een causaal verband staan met het seksueel misbruik, dat verzoeker in zijn jeugd is aangedaan. Het is voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig die vraag te beantwoorden. Dit geldt eens te meer nu uit de overgelegde stukken en het advies van de Klachtencommissie blijkt dat verzoeker in meerdere opzichten een moeilijk leven heeft gehad, waarin diverse ingrijpende gebeurtenissen en factoren een rol hebben gespeeld, die niet onverkort voor rekening en risico van verweerder kunnen worden gebracht. Zo heeft verzoeker door zijn uithuisplaatsing op zeer jonge leeftijd een stabiele thuissituatie moeten ontberen, is hij in zijn jeugd geconfronteerd geweest met het overlijden van zijn jeugdvriendje en is sprake geweest van een ernstige hepatitisinfectie. Ook wijst de Compensatiecommissie in dit kader nog op het feit dat in de markt naar de door verzoeker in zijn arbeidzame leven opgebouwde ervaring en specifieke kennis minder vraag was ontstaan. Daardoor sluit de Compensatiecommissie niet uit dat verzoeker ook in de situatie zonder seksueel misbruik, mogelijk op enig moment zijn baan zou hebben verloren.

4.7 Uit het huisartsenjournaal blijkt echter ook dat verzoeker reeds in de periode ruim vóórdat het seksueel misbruik publiekelijk aan de orde was, met zijn huisarts over het seksueel misbruik en de daaruit voorkomende psychische problematiek gesproken heeft. De huisarts maakt reeds in [jaartal] in het medisch dossier melding van het feit dat het seksueel misbruik een grote rol speelt in de huidige problemen die verzoeker ervaart en hij verwijst verzoeker door. Ook psychiater [naam] vermeldt in haar brief van [datum] het seksueel misbruik in het verleden als reden voor de behandeling door haar. In dat kader adviseert zij traumaverwerking en medicamenteuze behandeling. Verzoeker is in die periode ook onder psychotherapeutische behandeling.

4.8 Het ernstig en langdurig seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk' heeft te gelden, in samenhang met de hiervoor genoemde feiten en omstandigheden, brengt de Compensatiecommissie al met al tot het oordeel dat voldoende aannemelijk is geworden dat het seksueel misbruik heeft bijgedragen aan het disfunctioneren en de blijvende uitval voor werk van verzoeker. Dit betekent dat de daaruit voortkomende vermogensschade, bestaande uit verlies aan inkomsten en pensioenopbouw, voor vergoeding in aanmerking komt, zij het gedeeltelijk nu ook sprake is van andere mogelijk schadeveroorzakende factoren, die niet voor rekening van verweerder kunnen worden gebracht.

4.9 Naast een aanspraak op een vergoeding van vermogensschade, kan verzoeker uiteraard ook aanspraak maken op aanzienlijke vergoeding voor immateriële schade wegens het hem in zijn jeugd aangedaan 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en het leed waarmee hij dientengevolge in zijn leven geconfronteerd is geweest.

Het voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie van oordeel is dat het bedrag van €75.000,- dient te worden geadviseerd voor zowel materiële als immateriële schadevergoeding.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.099,56 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €75.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €3.099,56 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 16/04/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter